

Kies-pijn

Ze had het formulier nog wel zo duidelijk ingevuld: géén reanimatie. Maar op het moment dat mevrouw M. een hartstilstand had was het computersysteem dat de registratie verzorgde vijf minuten uit de lucht. Voor een hartstilstand is dat een eeuwigheid, dus moest de arts afgaan op zijn eigen intuïtie.

Na afloop was de familie razend: mama had het nog wel zo duidelijk aangegeven, en nu zaten zij met de gebakken peren. Een gezondheid die al broos was had zich nu ontwikkeld tot een leven met onderdelen die als het ware met plakband aan elkaar zaten. En de familie moest daar nu maar mee dealen. Wat een ellende, en allemaal de schuld van de arts.

De familie overwoog nog een rechtszaak aan te spannen tegen het ziekenhuis, maar zag daar toch maar vanaf. Oom Piet* wees erop dat het waarschijnlijk in de krant zou komen en zij al snel het stempel konden krijgen als de familie die het zo jammer vindt dat oma niet dood is gegaan.

Ondertussen was diezelfde oom Piet bezig met zijn eigen administratie. Hij liep een beetje achter sinds het gedoe met ma, maar op een regenachtige zondagmiddag moest het toch gebeuren: donorcodicil, reanimatie, verzekering ANW-hiaat. O ja, en dan nog de lastigste van alle problemen, het P-woord. Pensioen. Nadat de overheid tot individuele potjes had besloten moest Piet nu echt gaan kiezen hoeveel hij in welk beleggingscategorie wilde beleggen. Na drie koppen koffie en AC-DC op de stereo durfde hij eindelijk te beginnen. En toen ging de telefoon: Eunice aan de lijn.

Eunice was de jongste dochter en inmiddels 3 maanden zwanger. Ze had op advies van de verloskundige een paar testen aangekruist op het formulier: de combinatietest en de NIP-test. En de uitslag was net binnen: het zat niet goed. Dit ook nog! Na het niet-reanimeren van mama een kind dat moet beslissen over leven en dood. "Hoe betrouwbaar is de test?" Eunice wist het niet. En wat dan nog? Ze had er eigenlijk spijt van dat ze de test had aangekruist. "Ik kan dit niet beslissen papa, ik kan het alleen maar verkeerd doen!"

Piet keek uit het raam. Hij had zich altijd vrij gevoeld en de keuzes gemaakt waar hij zich prettig bij voelde. En de strijd gesteund voor meer keuzevrijheid rondom abortus en euthanasie. Ook kon hij zich ontzettend boos maken over leed van dieren: de mannelijke kuikentjes die meteen gedood worden, nertsenfokkers, mishandeling van varkens. Maar de laatste tijd leek het wel alsof hij met alle keuzeruimte tegen een muur aanliep. En de kerk kon hij daar de schuld niet meer van geven. Het was geen schuldgevoel aangepraat door de dominee of de pastoor. Nee, het was een gevoel van tekortschieten, van onmacht.

Terwijl de emoties door hem heen gieren roept opeens zijn vrouw. "Piet, wil je haring of kibbeling?" Zonder na te denken schreeuwt Piet naar beneden "Het maakt me geen bal uit, kies jij maar wat. Je kunt toch gewoon wat neerzetten? Waarom doe je zo moeilijk?!"

Dan gaat de telefoon. Piet is er helemaal klaar mee, maar ziet dat het mama is. De arme, uit elkaar vallende mama. Dat probleem hebben ze ook nog. Hij neemt toch maar even op. "Piet, ik wilde je even zeggen dat ik blij ben dat jullie zo goed voor me zorgen. Je kiest je kinderen niet uit, en ik heb geprobeerd jullie alle liefde te geven die ik had. Misschien is dat wel het beste dat ik heb kunnen doen in het leven."

* de genoemde namen en situaties vertonen geen overeenkomst met de werkelijkheid. De keuze-stress is echt.